

[Holstein.]

System af Overenskomster, som nu er afsluttet med de engelske Dominions? Jeg tror det ikke. Jeg ved ikke, om den højtærede Udenrigsminister tror det. Men dersom han har sine stille Tvivl i saa Henseende, synes jeg, det Spørgsmaal saa meget mere rejser sig, om det da ikke vil være usandsynligt, at der ad denne Vej kan bidrages væsentligt til Genskabelse af Landbrugets Rentabilitet, ligesom det er usandsynligt, at der ad denne Vej kan bidrages væsentligt dertil paa de andre Markeder, i de andre Stater, som har lukket sig for den danske Landbrugseksport. Og med saa meget større Vægt rejser sig da Spørgsmaalet om Tilrettelæggelsen af Landets fremtidige Valutapolitik.

Landbrugets Rentabilitet er i Øjeblikket ikke, som det var i Regnskabsaaet 1930—31 efter det landøkonomiske Driftsbureaus Beregning, 0,6, men det vil for Regnskabsaaet 1931—32 efter al Sandsynlighed, saa vidt mig bekendt — der er vist ikke saa længe, til Driftsbureauets Beretning foreligger offentlig — blive negativt, ÷ 1,5 eller 1,6. Men da det er dette Erhvervs Rentabilitet, som er Grundlaget for den danske Realkredit, som er Hovedhjørnesteinen i hele vort offentlige og private Finansvæsen, saa er det klart, at naar samtidig de handels- og toldpolitiske Forhold ude i Verden, det, man kalder de ydre økonomiske Tilstande, for Landet ligger, som de ligger, melder Spørgsmaalet om den fremtidige Valutapolitik Tilrettelæggelse sig med stadig øget Vægt.

Man kunde maaske — den ærede Ordfører for Venstre var inde paa det — bidrage til at genskabe Landbrugets Rentabilitet ved at skære Omkostnings- og Udgiftsniveauet ned i Forhold til Indtægtsniveauet, offentligt og privat. Man kunde ved Lovforanstaltninger skære Arbejdslønnen ned, skære Detailhandlernes Priser og Huslejen ned, det har vi gjort før, ligesom man ved Lov kan skære Tjenestemandslønningerne ned, og man kan ved Lov konvertere Rente-foden.

Men er det rimeligt at gaa denne haardhændede deflatoriske Vej, saa længe den danske Valuta er løst fra Guldet, saa længe vi ikke har Guldmøntfod? Det er Foranstaltninger, som man i større eller mindre Omfang med Føje kan gaa til, naar vi igen har Guldmøntfod her i Landet. Men at gaa til dem, saa længe hele Valutaspørgsmaalet er svævende, fordi Guldet er suspenderet, er dog en hasarderet Vej.

Men saa er der ikke anden Vej tilbage

end den valutapolitiske Tilpasnings Vej. Og lad mig sige i fuld Overensstemmelse ikke blot med, hvad Landbrugets Talsmænd siger, men, som sagt, med, hvad Handelen og Haandværket i vore Byer siger, at det er et Spørgsmaal om økonomisk Liv og Død ikke blot for Landbruget, men tillige for Byerhvervene, som i saa stort Omfang er knyttet til Landbrugets Rentabilitet. Det er ogsaa et Spørgsmaal om Liv og Død for vore Pengeinstitutter, for Kreditforeninger, Sparekasser og mindre Banker, som er baseret paa Landbrugets Rentabilitet. Og det er endelig ogsaa et Spørgsmaal om at være eller ikke være for stigende Kredse af den arbejdende Befolkning, som i større og større Omfang, for en stor Del som Følge af den hidtil førte Valutapolitik, henvises til permanent Arbejdsløshed.

Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, Ordføreren for det radikale Parti, vil gøre gældende, at Landbruget nu faar, hvad der tilkommer det af Indtægt for sin Eksport. Han synes at ville give det Skin af, at vi, efter at den saakaldte Afleveringspligt er bortfaldet, har faaet fri Valutanotering og fri Valutahandel her i Landet. Men det har vi aldeles ikke. Hvad der er sket, er i Virkeligheden en ren Formalitet, som ikke forandrer det reelle og faktiske Forhold.

De private erhvervsdrivende er forpligtede til at aflevere deres Valutaer — ganske vist nu ikke alene til Nationalbanken, men til de Banker og Bankierer, der er autoriserede ved Siden af Nationalbanken. De er forpligtet til at sælge dem. Der er Tvangs salg, der er Salgspligt. De skal sælge dem. De kan ikke sælge dem underhaanden til Per og Povl, men de skal sælge dem til det paagældende Institut, saa snart de er hjemført. Og de er forpligtet til at hjemføre dem. Og naar de har hjemført dem, kan de ikke alene ikke sælge dem til andre end til de Institutter, der er autoriserede til at modtage udenlandsk Valuta, men de kan heller ikke gemme dem hen.

Saa vidt jeg forstaaer, kan en erhvervsdrivende ikke lægge sine udenlandske Veksler og Checks i sin Boks og sige: Jeg venter med at benytte dem, indtil Tidspunktet er gunstigt til at sælge dem — for saa vil dette, skønt det ikke staa positivt i Loven, formentlig blive ramt af det, der kaldes Handelsministerens Beføjelse til at træffe Foranstaltninger imod Valutaspekulation.

Der bestaar ikke fri Valutahandel her i Landet, selv om den saakaldte Afleveringspligt til Nationalbanken er ophævet. Men der bestaar heller ikke fri Notering af Valuta. For det er ikke saaledes, at